

Internátusi emlékek mint az identitás építőkövei

Internátusvezetők és nevelők szakmai
találkozója

Debrecen, 2017.03.04

Dr. Hodossi Sándor.

Korábbi évek témái

- Hogyan értelmezik saját szerepüket, lehetőségeiket a nevelők?
- Hogy élik meg tanítványaink az internátusi éveket?
- Mennyiben változott a nevelési környezet a digitális korban?
- Milyen tényezők segítik és melyek gátolják a nevelő munkát?

Az előadás fő kérdései

- Hogyan emlékeznek vissza tanítványaink évekkel (évtizedekkel) később az internátusban töltött évekre?
- Mennyire tartják jelentősnek, meghatározónak életük alakulásában az itt szerzett élményeket, tapasztalatokat?

Források

1. „Emlékeim az internátusról”
2. Megjegyzések egy petícióhoz

*„Önmagunk maradhatunk anélkül is,
hogyan ugyanazok maradnánk.”* (Tengelyi
László)

*„A múlt úgy keletkezik, hogy az ember
viszonyba lép vele.”* (Meleg csilla)

- A megélt élmény nem változtatható, de annak értelmezése, az elbeszélte élettörténet módosulhat az idő múlásával.
- Az önéletrajzi emlékezet hozza létre az egyén élettörténetét. (Azok vagyunk, amire emlékezünk.) Identitás: Elbeszélte élettörténet (Tengelyi László)
- Minél hosszabb idő telik el az esemény óta, annál pozitívabb élményként jelenik meg az emlékezetben. (Siebert, Horst)

- A 15 - 25 éves kor közötti időszakból hívható elő a legtöbb emlék.
(reminiscence bump/ emlékezeti kiugrás)
- A kortárs csoport tagjának lenni biztos eligazodást jelent a társas mezőben, így csökkenti a személyes bizonytalanságot.

1. Valahol Európában

- 1991-2017 között a kollégiumnak 1105 diákja volt.
- Egy konkrét esemény kapcsán éles vita bontakozott ki az internátusról, annak vezetőjéről. Néhányan petíciót fogalmaztak a kollégium védelmében, amit egy hét alatt 149 régi diák írt alá. Az aláírók egy csoportja megjegyzést is fűzött a dokumentumhoz.

- A Diákoththon volt a második otthonom! Nagyon szerettem abban a közösségben élni, határtalan szeretetet és életre szóló barátságokat kaptam otthonbeli diáktársaimtól, lakótársaimtól, nevelőimtől!
- Életem egyik legszebb időszaka volt az ott eltöltött idő. Egy igazi közösség volt számomra, ahol jól éreztem magam. Számíthattam úgy a vezetőségre, mint a diákoththon diákjaira. Köszönöm mindenkinek!

- Eltúlzottnak érzem a felháborodást. Ez a bentlakás nagyon sok embert felnevelt, és úgy látom, hogy az elkövetkező generációnak is ugyanúgy sőt még jobban szüksége van a diákotthon nevelésére. Remélem lecsillapodnak a kedélyek! Nem értek egyet a médiában terjengő híresztelésekkel, szeretném ha nem csak negatív élmények és történetek látnának napvilágot!

- Úgy gondolom, hogy a ... vezetőjének valóban voltak és vannak túlkapásai, visszaélései, de ezeket az eseteket egyénileg és objektív módon kell kivizsgáltatni és a problémákra megfelelő orvoslatot találni. A sajtóban megjelent híradások nem tükrözik a teljes valóságot, szenzációt gyártanak az ügyből, torz és hiányos képet alakítanak ki az otthonról a közvéleményben. A volt diákok által megfogalmazott sérelmeket esetről-esetre kell minden kétséget kizáróan tisztázni.

- Egy Református Diákotthon igazgatójának olyan embernek kell lennie, aki
- 1) EGYÜTTÉRZŐ,
- 2) BÖLCS DÖNTÉSEKET HOZÓ,
- 3) OLYAN SZEMÉLY, AKIBEN A GYERMEKEK MEGBÍZNAK ÉS PROBLÉMAIKKAL HOZZÁFORDULNAK, MERT
- 4) EMBERSÉGES,
- 5) SEGÍTŐKÉSZ ÉS
- 6) PILLANATOK ALATT MEGTALÁLJA A LEGMEGFELELŐBB HUMÁNUS MEGOLDÁST!!

- Én nem védem (az igazgatót),de az ...
jóhírét igenis védem. 15 éve kerültem ki.
Az otthon minősége összehasonlíthatatlan
a többi kollégiuméval. Amikor az ember
beköltözik a Református Diákotthonba,
nemcsak az előnyeit fogadja el (akar
teljesen ingyen a bentlakás és kaja, ingyen
kirándulások, ingyen magánórák, kellemes
tisztá környezet) hanem a belső
rendszerabályzatot is.

Kommentek online írásokhoz

- Agymosóbörtönök , nem kollégiumok. „A vallás az emberiség legszörnyűbb ellensége. Nincs olyan háború az emberiség történelmében, amely annyi ember halálát okozta volna, mint a vallás”, ...-t sem ártana ki teni és egy éjjel kint álljon ebben a hidegben!

- Jó érzésű magyar keresztény ember nem tesz ilyet! Tehát ez az intézmény vezető egy agy beteg idióta! Sajnálom a beosztottjait mert valószínűleg félelemben dolgoznak!
- Az egyháznak nem lenne szabad köze legyen az oktatáshoz !

- Ezen a véleményen én is osztozom, saját fiam is megtapasztalta az ehhez hasonló bánásmódot ugyanott, egy néhány évvel ezelőtt

Megszólalások típusai

1. Feltétlen ragaszkodás (életem legszebb időszaka...)
2. Objektivitásra törekvő, de a kollégiumot védő hozzászólások
3. Saját régi sérelmeiket panaszolók
4. Személyes tapasztalatok nélkül gyalázkodók

2. Internátusi évekről szóló személyes visszaemlékezések

Az emlékezés típusai

1. Beleélő perspektíva
2. Értékelő attitűd

Beleélő perspektíva példái

- *„Ezen ma még mindig nevetek.”*
- *„Soha nem éreztem magam annyira árvának, mint azokban a hetekben, amikor...”*
- *Az első évemet mai napig nem tudom, hogyan éltem túl.”*

Példák az értékelő attitűdre

- *„Húsz év távlatából átgondolva...”*
- *„Felnőttként már másképp látja az ember a dolgokat, de ma sem tudom megmagyarázni, hogy...”*
- *„A felelevenített emlékek ... jól érzékeltetik, milyen nagy szerepe is van egy internátusnak a tanuló személyiségének fejlődésében.”*

A múlt átszíneződése (átértékelődése, megkonstruálása)

1. Sikerek – kudarcok
2. Szociális pozíció és változásai
3. Egyes nevelőkhöz fűződő viszony emléke
4. Biztonságérzet – szorongás

(Siebert, Horst)

1. Sikerek - kudarcok

- *„Sokan szavaztak rám a szobafőnök választáson a kollégista társak közül (...) Természetesen nagyon örültem a hírnek, és igent mondtam neki.”*

- *„...sokan kiáltottak segítségért. Hol tekintetükben, hol mozdulataikban, négy szemközti beszélgetésekben, de a nevelők csak legyintettek: ez csak diákcsíny, buta játék.”*

- *„Nem tudom megmondani pontosan, mi volt az ötven felemelt kéz mögött. Biztosan volt benne az is, hogy a diákok összezártak a tanárral szemben, a fiatalok az öreggel szemben ... de legerősebben a szobafőnök mellett való kiállás, a szeretet volt benne. Győztünk. Ott és akkor négy évre szóló véd és dacszövetség alakult a szótlanul magasba tartott kezekkel.”*

2. Szociális pozíció változásai

- *„Soha nem éreztem magam annyira árvának, mint azokban a hetekben, amikor kedvük szerint szívathattak minket. Fogrémet temettettek velünk, még sírnunk is kellett hozzá. Szégyellnivaló volt az egész. Elektronokat számoltattak velünk. (...) De nem volt mit tennünk.”*
- *„Harmadik év. Végre eljött a fellelegzés időszaka.”*

- *„Mindig mindenkinek köszöntem, elsőbbséget adtam. (...) Emlékszem, reggelinél sorban állva mindenki beelőzött minket, kicsiket. Bár elsőkként érkeztünk, utoljára ültünk le az asztalhoz.”*

3. Egyes nevelőkhöz fűződő viszony emléke

„Nagyon szívesen emlékszem vissza kedves nevelőtanáromra, Jutka nénire. Ő nagyon sokat foglalkozott velünk, hol lelkiileg, hol pedig korrepetált. Abban az időben második anyukámnak is hívtam. Nemcsak nevelő volt, hanem segítő, megértő ember. Egy alkalommal kibicsaklott a lábam, és az én kedves Jutka nénim nem mentőt hívott, nem a szüleimet hívta fel, hanem a saját férjét, aki elvitt engem a kórházba. Türelmesen kivártta velem a sort, mikor az orvos a lányának nevezett, csak mosolygott.”

- *„Azt hiszem, a nevelőtanárok őszintesége, odafigyelése, segítsége is nagyon pozitívan hatott akkori és mostani életemre is.”*
- *„Erre a nevelőnkre másképp tekintettem. Azt éreztem, hogy el tud fogadni bennünket olyannak, amilyenek vagyunk.”*
- *„Mikor visszaemlékezem kollégiumi éveimre, nem a nevelőtanárok képe ugrik be. Vagy ha emlékszem is rájuk, nem őket tartom meghatározó alakoknak abból az időből...Úgy éreztük, nem igazán tudnak velünk mit kezdeni.”*

4. Biztonságérzet - szorongás

- *„A mindennapos kollégiumi megmérettetések hatással voltak rám, megviseltek. Főleg az elején.”*
- *„Jártam haza örömmel, egész héten a pénteket várva, és jártam vissza gyomorgörccsel, hányingerrel, könnyes szemekkel, fájó szívvel.”*

Mennyire voltak meghatározóak az internátusban töltött évek?

- Jelentős tényezők:

Családi háttér

Szociális kapcsolatok

Egyéni érzékenység

Elfogadottság szintje

Külső körülmények

- „Az embernek céltudatos erőfeszítéssel, értelmező – feldolgozó munkával birtokba kell vennie élete eseményeit, hogy létrehozhasa azok áttekinthető rendjét.” (Pataki Ferenc)
- A megélt élmény értelmezése módosulhat az idő múlásával

„Az életet csak hátra tekintve
lehet megérteni, de élni előre
nézve kell.”

(Kierkegaard)